

บทบาทที่ปรารถนาของอาจารย์

การศึกษารoles บทบาทที่อาจารย์ปรารถนาในบทนี้ แยกพิจารณาในสองประเด็น คือ หน้าที่ที่อาจารย์ชอบปฏิบัติ และสิทธิที่อาจารย์ชอบ นอกจากนั้น การวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นยังได้แยกวิเคราะห์ในประเด็นย่อยอีก คือ สาขาวิชาที่อาจารย์ทำงาน ตำแหน่งวิชาการ สถานที่ทำงานครั้งแรก และระยะเวลารับราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หน้าที่ที่อาจารย์ชอบปฏิบัติ

จากการสอบถามอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับความรู้สึกชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ (โปรดดูตารางที่ ๑๓) ปรากฏว่า อาจารย์เกือบทุกคนที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่สอน และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่สอนแล้ว พบว่า มีจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาที่สอน (ร้อยละ ๕๕.๕) เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ เตรียมการสอน บรรยายในชั้นเรียน อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาอื่น ๆ ออกและตรวจข้อสอบ ส่วนการตรวจรายงานประจำภาคหรือตรวจการบ้าน (ร้อยละ ๒๐.๔) มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติเป็นจำนวนน้อยที่สุด นอกจากนั้น อาจารย์เกือบทุกคนยังระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่า มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา (ร้อยละ ๕๒.๑) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำในปัญหาทั่ว ๆ ไปแก่นักศึกษา (ร้อยละ ๓๘.๖) ส่วนงานวิจัยนั้น มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลอง (ร้อยละ ๒๘.๖) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยจากเอกสาร (ร้อยละ ๒๐.๔) งานบริหารมหาวิทยาลัยที่กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ระบุว่าชอบปฏิบัติเป็นจำนวนมากที่สุด คือ พิจารณานโยบายด้านวิชาการ (ร้อยละ ๒๖.๐) นอกจากนั้น

ได้แก่ ประชุมเรื่องทั่วไป พิจารณานโยบายด้านการบริหารงานบุคคล และพิจารณานโยบาย
 ด้านงบประมาณ สำหรับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่
 ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาทั่ว ๆ ไป [(ไม่ใช่แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
 ร้อยละ ๕๗.๕] เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ จัดประชุมหรือสัมมนาทาง
 วิชาการร่วมกับหน่วยราชการหรือองค์กรเอกชน จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ สอนและ
 อบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไป ช่วยเหลือในสถานสุขภาพอนามัย ช่วย
 เหลืองานของสมาคมต่าง ๆ เป็นวิทยากรให้หน่วยราชการและองค์กรเอกชนทั่วไป เป็น
 อาจารย์สอนพิเศษนอกมหาวิทยาลัย เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการของศูนย์ให้คำปรึกษาทางวิชา
 การ มีส่วนร่วมในงานด้านสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ส่วนการเป็น
 กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการให้หน่วยราชการและองค์กรเอกชนนั้น มีอาจารย์ที่
 ระบุว่าชอบปฏิบัติ (ร้อยละ ๓๕.๒) เป็นจำนวนน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๓ เปรียบเทียบอาจารย์ที่ขอปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ จำแนกตามสาขาวิชา

หน้าที่ต่าง ๆ	สาขาวิชา		รวม (๓๔๑ คน) (%)
	อาจารย์สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ (๒๓๐ คน) (%)	อาจารย์สาขาวิชา สังคมศาสตร์ (๑๑๑ คน) (%)	
<u>งานสอน</u>			
เตรียมการ สอน (คำสอน อุปกรณ์ประกอบ การสอน)	๖๗.๗	๕๑.๐	๕๑.๘
บรรยายในชั้นเรียน	๖๗.๐	๕๒.๘	๕๑.๕
ออกและตรวจข้อสอบ	๗๒.๖	๗๒.๑	๗๒.๔
ตรวจรายงานประจำภาคหรือตรวจการบ้าน	๕๔.๓	๗๓.๐	๖๐.๔
อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชา ที่สอน	๕๕.๒	๕๗.๓	๕๕.๕
อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชา อื่น ๆ	๗๕.๖	๘๓.๘	๘๐.๕
<u>งานให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา</u>			
ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา	๕๓.๐	๕๐.๑	๕๒.๑
ให้คำแนะนำในปัญหาทั่ว ๆ ไปแก่นักศึกษา	๗๗.๔	๘๑.๑	๗๘.๖
<u>งานวิจัย</u>			
วิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลอง	๗๕.๗	๕๔.๑	๖๘.๖
วิจัยจากเอกสาร	๕๗.๘	๖๕.๘	๖๐.๔
<u>งานบริหาร</u>			
ประชุมเรื่องทั่วไป	๔๗.๘	๔๗.๗	๔๗.๘
พิจารณานโยบายด้านวิชาการ	๖๖.๑	๖๕.๘	๖๖.๐
พิจารณานโยบายด้านการบริหารงานบุคคล	๓๐.๕	๓๕.๑	๓๒.๓
พิจารณานโยบายด้านงบประมาณ	๒๘.๓	๒๘.๘	๒๘.๔

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ) เปรียบเทียบอาจารย์ที่ขอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ จำแนกตามสาขาวิชา

หน้าที่ต่าง ๆ	สาขาวิชา		รวม (๓๔๑ คน) (%)
	อาจารย์สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ (๒๓๐ คน) (%)	อาจารย์สาขาวิชา สังคมศาสตร์ (๑๑๑ คน) (%)	
งานบริการทางวิชาการแก่สังคม			
สอนและอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป	๕๖.๑	๕๕.๘	๕๖.๐
จัดประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการร่วมกับ หน่วยราชการหรือองค์กรเอกชน	๕๘.๘	๖๒.๒	๕๗.๒
จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ	๕๘.๑	๕๑.๘	๕๖.๖
ช่วยเหลือในค้ำสุขภาพอนามัย	๖๘.๓	๓๖.๐	๕๕.๑
เป็นอาจารย์สอนพิเศษนอกมหาวิทยาลัย	๘๗.๘	๘๘.๖	๘๘.๑
เป็นวิทยากรให้หน่วยราชการและองค์กร เอกชนทั่วไป	๕๐.๘	๘๘.๕	๕๐.๑
เป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการให้ หน่วยราชการและองค์กรเอกชน	๓๘.๘	๓๖.๐	๓๕.๒
ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาทั่ว ๆ ไป (ไม่ใช่ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่)	๕๘.๖	๕๓.๒	๕๗.๕
เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการของศูนย์ให้คำปรึกษา ทางวิชาการ	๕๐.๘	๘๑.๘	๘๗.๕
ช่วยเหลืองานของสมาคมต่าง ๆ	๕๓.๕	๕๓.๒	๕๓.๘
มีส่วนร่วมในงานด้านสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	๘๕.๒	๘๘.๖	๘๖.๓

หน้าที่: สาขาวิชา

เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกรับชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ โดยศึกษาจากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ (โปรดดูตารางที่ ๑๓) พบว่า มีอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานเตรียมการสอน บรรยายในชั้นเรียน และตรวจรายงานประจำภาคหรือตรวจการบ้านเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ แต่เมื่อเปรียบเทียบจำนวนอาจารย์ทั้งสองสาขาวิชาที่ระบุว่าชอบออกและตรวจข้อสอบ อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาที่สอน และอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาอื่น ๆ แล้ว ปรากฏว่ามีจำนวนใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ ส่วนใหญ่ของอาจารย์ทั้งสองสาขาวิชายังระบุว่าชอบให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา ทั้งเป็นที่ปรึกษาชั้นวิชา อาจารย์ทั้งสองสาขาวิชาชอบให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษามีจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ชอบให้คำแนะนำในปัญหาทั่วไป และเมื่อพิจารณาจากอาจารย์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาแล้ว พบว่า มีอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา (ร้อยละ ๕๓.๐) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ ๕๐.๑) แต่พิจารณาจากอาจารย์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำในปัญหาทั่วไปแก่นักศึกษาแล้ว พบว่ามีอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำในปัญหาทั่วไปแก่นักศึกษา (ร้อยละ ๔๑.๑) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ ๓๗.๔)

สำหรับงานวิจัยนั้น มีอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลองเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยจากเอกสาร แต่เมื่อสอบถามอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์พบว่า มีอาจารย์ที่ชอบปฏิบัติงานวิจัยจากเอกสารเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลอง และเมื่อเปรียบเทียบอาจารย์ที่ชอบปฏิบัติงานวิจัยทั้งสองสาขาวิชาแล้ว พบว่า อาจารย์ที่ชอบปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลองเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ ๓๕.๓) มากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ ๕๔.๑) แต่อาจารย์ที่ชอบปฏิบัติงานวิจัยจากเอกสารเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ

๖๕.๘) มากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ ๕๗.๘) ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในกลุ่มงานบริหารมหาวิทยาลัย อาจารย์ทั้งสองสาขาวิชาที่ระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน ก็จะเห็นได้ว่าอาจารย์ทั้งสองสาขาวิชาที่ระบุว่าชอบพิจารณานโยบายด้านวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชุมเรื่องทั่วไป พิจารณานโยบายด้านการบริหารงานบุคคล และพิจารณาโยบายด้านงบประมาณ เช่นเดียวกัน อาจารย์ทั้งสองสาขาวิชาที่ยังระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก เช่น งบประมาณครึ่งหนึ่งของอาจารย์ทั้งสองสาขาวิชาที่ระบุว่าชอบสอนและอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไป เป็นอาจารย์สอนพิเศษนอกมหาวิทยาลัย เป็นวิทยากรให้หน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนทั่วไป ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาทั่ว ๆ ไป (ไม่ใช่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ช่วยเหลืองานของสมาคมต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในงานด้านสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ยิ่งไปกว่านั้น อาจารย์ทั้งสองสาขาวิชาที่ยังชอบเป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการให้หน่วยราชการและองค์กรเอกชนเป็นจำนวนน้อยที่สุดอีกด้วย ส่วนการจัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ ช่วยเหลือในด้านสุขภาพอนามัย และเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการของศูนย์ให้คำปรึกษาทางวิชาการนั้น มีอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติ (ร้อยละ ๕๕.๑, ๖๔.๓ และ ๕๐.๔) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ ๕๑.๔, ๓๖.๐ และ ๔๑.๔) อย่างเห็นได้ชัด แต่การจัดประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการร่วมกับหน่วยราชการหรือองค์กรเอกชน มีอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติ (ร้อยละ ๖๒.๒) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ ๕๔.๘)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้าที่: ตำแหน่งวิชาการ

เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของอาจารย์ กับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยศึกษาจากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ (โปรดดูตารางที่ ๑๔) มีอาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่สอนเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน ได้แก่ เตรียมการสอน บรรยายในชั้นเรียน ตรวจรายงานประจำภาคหรือตรวจการบ้าน อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาที่สอน และอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาอื่น ๆ ยกเว้นการออกและตรวจข้อสอบที่อาจารย์ระบุว่าชอบปฏิบัติ (ร้อยละ ๗๕.๑) มีจำนวนมากกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ร้อยละ ๖๖.๕) นอกจากนั้น อาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการยังระบุว่าชอบให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำในปัญหาทั่ว ๆ ไป และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดปรากฏว่ามีกลุ่มอาจารย์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำทางวิชาการ และให้คำแนะนำในปัญหาทั่ว ๆ ไปแก่นักศึกษา (ร้อยละ ๕๔.๑ และ ๔๑.๕) เป็นจำนวนมากกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ร้อยละ ๔๔.๑ และ ๓๖.๐) อย่างเห็นได้ชัด

เป็นที่น่าสังเกตว่า มีอาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลองเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยจากเอกสาร เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกชอบปฏิบัติงานวิจัยของอาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการแล้ว พบว่า อาจารย์ที่ชอบปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลอง และงานวิจัยจากเอกสารเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ (ร้อยละ ๗๖.๓ และ ๖๖.๑) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ (ร้อยละ ๖๔.๓ และ ๕๗.๐) สำหรับงานบริหารมหาวิทยาลัยนั้น มีอาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการที่ระบุว่าชอบประชุมเรื่องทั่วไปเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน แต่การพิจารณานโยบายด้านวิชาการ นโยบายด้านการบริหารงานบุคคล และนโยบายด้านงบประมาณแล้ว ปรากฏว่า มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติ (ร้อยละ ๗๗.๑, ๓๕.๔ และ ๓๗.๓) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ (ร้อยละ ๖๐.๖,

๒๔.๕ และ ๒๔.๐) ส่วนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่บริการทางวิชาการแก่สังคม มี อาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการที่ระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน คือ สอนและอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไป จัดประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการร่วมกับหน่วยราชการหรือองค์กรเอกชน จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ ช่วยเหลือ ในด้านสุขภาพอนามัย เป็นอาจารย์สอนพิเศษนอกมหาวิทยาลัย ให้คำแนะนำทางวิชาการ แก่นักศึกษาทั่ว ๆ ไป (ไม่ใช่แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ ของศูนย์ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ช่วยเหลืองานของสมาคมต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในงาน ด้านสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ส่วนการเป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการให้หน่วยราชการและองค์กรเอกชนนั้น อาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการระบุว่าชอบ ปฏิบัติเป็นจำนวนน้อยที่สุด ทั้งนี้ มีกลุ่มผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ที่ระบุว่าชอบเป็นวิทยากรให้หน่วยราชการและองค์กรเอกชนทั่วไป (ร้อยละ ๕๗.๖) เป็น จำนวนมากกว่ากลุ่มอาจารย์ (ร้อยละ ๔๖.๒)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๘ เปรียบเทียบอาจารย์ที่ขอปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

หน้าที่ต่าง ๆ	ตำแหน่งวิชาการ		
	อาจารย์ (๒๒๑ คน) (%)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ (๑๑๘ คน) (%)	รวม (๓๔๑ คน) ^๑ (%)
งานสอน			
เตรียมการสอน (คำสอน อุปกรณ์ประกอบ การสอน)	๕๒.๓	๕๐.๗	๕๑.๘
บรรยายในชั้นเรียน	๕๑.๐	๕๒.๕	๕๑.๕
ออกและตรวจข้อสอบ	๗๕.๑	๖๖.๕	๗๒.๕
ตรวจรายงานประจำภาคหรือตรวจการบ้าน	๖๒.๕	๕๖.๘	๖๐.๕
อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชา ที่สอน	๕๖.๘	๕๕.๑	๕๕.๕
อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชา อื่น ๆ	๘๑.๕	๗๕.๗	๘๐.๕
งานให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา			
ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา	๕๕.๑	๘๘.๑	๕๒.๑
ให้คำแนะนำในปัญหาทั่ว ๆ ไปแก่นักศึกษา	๘๑.๕	๗๒.๐	๗๘.๖
งานวิจัย			
วิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลอง	๖๕.๓	๗๖.๓	๖๘.๖
วิจัยจากเอกสาร	๕๗.๐	๖๖.๑	๖๐.๕
งานบริหาร			
ประชุมเรื่องทั่วไป	๕๘.๐	๕๗.๕	๕๗.๘
พิจารณาโบายยค่านวิชาการ	๖๐.๒	๗๗.๑	๖๖.๐
พิจารณาโบายยค่านการบริหารงานบุคคล	๒๘.๕	๓๕.๘	๓๒.๓
พิจารณาโบายยค่านงบประมาณ	๒๕.๐	๓๗.๓	๒๘.๕

^๑ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๑ คน แต่ไม่ระบุตำแหน่งวิชาการ ๒ คนคงเหลือ ๓๓๙ คน

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ) เปรียบเทียบอาจารย์ที่ขอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

หน้าที่ต่าง ๆ	ตำแหน่งวิชาการ		
	อาจารย์ (๒๒๑ คน) (%)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ (๑๑๘ คน) (%)	รวม (๓๔๑ คน) (%)
งานบริการทางวิชาการแก่สังคม			
สอนและอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป	๕๕.๒	๕๗.๖	๕๖.๐
จัดประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการร่วมกับ หน่วยราชการหรือองค์การเอกชน	๕๖.๖	๕๗.๖	๕๗.๒
จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ	๕๘.๘	๕๒.๕	๕๖.๖
ช่วยเหลือในด้านสุขภาพอนามัย	๕๕.๗	๕๔.๒	๕๕.๑
เป็นอาจารย์สอนพิเศษนอกมหาวิทยาลัย	๔๘.๐	๔๘.๓	๔๘.๑
เป็นวิทยากรให้หน่วยราชการและองค์การ เอกชนทั่วไป	๔๖.๒	๕๗.๖	๕๐.๑
เป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ ให้หน่วยราชการและองค์การเอกชน	๓๕.๓	๓๔.๗	๓๕.๒
ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาทั่วไป (ไม่ใช่แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย เสียใหม่)	๕๗.๘	๕๖.๘	๕๗.๕
เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการของศูนย์ให้คำ ปรึกษาทางวิชาการ	๔๕.๗	๕๐.๘	๔๗.๕
ช่วยเหลืองานของสมาคมต่าง ๆ	๕๒.๘	๕๓.๘	๕๓.๘
มีส่วนร่วมในงานด้านสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	๔๗.๑	๔๔.๘	๔๖.๓

หน้าที: สถานที่ทำงานครั้งแรก

เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกรับชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ โดยศึกษาจากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ (โปรดดูตารางที่ ๑๕) พบว่า อาจารย์ทั้งสองกลุ่มนี้ระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่สอนมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ เตรียมการสอน บรรยายในชั้นเรียน ตรวจรายงานประจำภาคหรือตรวจการบ้าน อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาที่สอน และอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาอื่น ๆ ส่วนการออกและตรวจข้อสอบนั้น อาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติ (ร้อยละ ๗๕.๘) มีจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ (ร้อยละ ๖๘.๖) นอกจากนี้ อาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ระบุว่าชอบให้ค่าปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาเป็นจำนวนใกล้เคียงกันมาก ทั้งยังมีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำในปัญหาทั่ว ๆ ไปแก่นักศึกษา

ส่วนการปฏิบัติงานวิจัยนั้น มีอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลองเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยจากเอกสาร และเมื่อเปรียบเทียบอาจารย์ทั้งสองกลุ่มนี้ที่ชอบปฏิบัติงานวิจัยแล้ว พบว่า อาจารย์ทั้งสองกลุ่มนี้ชอบปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลองเป็นจำนวนเท่ากัน แต่อาจารย์ที่ชอบปฏิบัติงานวิจัยจากเอกสารเป็นอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ (ร้อยละ ๖๘.๓) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ร้อยละ ๕๖.๖) ข้อที่น่าสังเกตคือ มีอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่บริหารมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกหน้าที่ ยิ่งไปกว่านั้น อาจารย์ทั้งสองกลุ่มนี้ยังระบุว่าชอบพิจารณานโยบายด้านวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประชุมเรื่องทั่วไป พิจารณานโยบายด้านการบริหารงานบุคคล และพิจารณานโยบายด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่ของอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นจำนวน

มากกว่าอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อาทิ จัดประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการร่วมกับหน่วยราชการหรือองค์การเอกชน จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ เป็นวิทยากรให้หน่วยราชการและองค์การเอกชนทั่วไป เป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการให้หน่วยราชการและองค์การเอกชน เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการของศูนย์ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และช่วยเหลืองานของสมาคมต่าง ๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ที่ระบุว่าชอบสอนและอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไป ช่วยเหลือด้านสุขภาพอนามัย เป็นอาจารย์สอนพิเศษนอกมหาวิทยาลัย ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาทั่ว ๆ ไป (ไม่ใช่ให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) และมีส่วนร่วมในงานด้านสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์แล้วพบว่า มีจำนวนใกล้เคียงกัน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๕ เปรียบเทียบอาจารย์ที่ชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ จำแนกตามสถานที่ทำงานครั้งแรก

หน้าที่ต่าง ๆ	สถานที่ทำงานครั้งแรก		รวม (๓๔๑ คน) ^๑ (%)
	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (๑๘๒ คน) (%)	หน่วยงาน อื่น ๆ (๑๕๙ คน) (%)	
<u>งานสอน</u>			
เตรียมการสอน (คำสอน อุปกรณ์ประกอบ การสอน)	๕๐.๙	๕๓.๐	๕๑.๘
บรรยายในชั้นเรียน	๕๑.๘	๕๑.๑	๕๑.๕
ออกและตรวจข้อสอบ	๙๕.๘	๖๘.๖	๙๒.๕
ตรวจรายงานประจำภาคหรือตรวจการบ้าน	๕๘.๘	๖๑.๘	๖๐.๕
อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชา ที่สอน	๕๕.๖	๕๖.๒	๕๕.๙
อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชา อื่น ๆ	๘๐.๒	๘๑.๕	๘๐.๙
<u>งานให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา</u>			
ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา	๕๒.๓	๕๑.๙	๕๒.๑
ให้คำแนะนำในปัญหาทั่ว ๆ ไปแก่นักศึกษา	๙๘.๐	๙๕.๐	๙๘.๖
<u>งานวิจัย</u>			
วิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลอง	๖๘.๙	๖๘.๒	๖๘.๖
วิจัยจากเอกสาร	๕๖.๖	๖๕.๓	๖๐.๕
<u>งานบริหาร</u>			
ประชุมเรื่องทั่วไป	๕๘.๕	๕๑.๖	๕๙.๘
พิจารณานโยบายด้านวิชาการ	๖๒.๖	๙๐.๑	๖๖.๐
พิจารณานโยบายด้านการบริหารงานบุคคล	๖๕.๘	๕๐.๑	๖๒.๓
พิจารณานโยบายด้านงบประมาณ	๖๕.๓	๓๒.๕	๖๘.๕

^๑กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๑ คน แต่ไม่ระบุสถานที่ทำงานครั้งแรก ๒ คน
คงเหลือ ๓๓๙ คน

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ) เปรียบเทียบอาจารย์ที่ขอปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ จำแนกตามสถานที่ทำงานครั้งแรก

หน้าที่ต่าง ๆ	สถานที่ทำงานครั้งแรก		รวม (๓๔๑ คน) (%)
	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (๑๘๒ คน) (%)	หน่วยงาน อื่น ๆ (๑๕๙ คน) (%)	
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม</u>			
สอนและอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการและ ประชาชนทั่วไป	๕๓.๘	๕๘.๒	๕๖.๐
จัดประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการร่วมกับ หน่วยราชการหรือองค์กร เอกชน	๕๒.๙	๖๒.๘	๕๗.๒
จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ	๕๒.๙	๖๑.๑	๕๖.๖
ช่วยเหลือในค้ำชูสภาพอนามัย	๕๓.๓	๕๙.๓	๕๕.๑
เป็นอาจารย์สอนพิเศษนอกมหาวิทยาลัย	๔๕.๑	๕๒.๒	๔๘.๑
เป็นวิทยากรให้หน่วยราชการและองค์กร เอกชนทั่วไป	๔๔.๕	๕๙.๓	๕๐.๑
เป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการให้ หน่วยราชการและองค์กร เอกชน	๓๐.๘	๔๐.๘	๓๕.๒
ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาทั่ว ๆ ไป (ไม่ใช่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่)	๕๘.๘	๖๐.๕	๕๙.๕
เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ ของศูนย์ให้คำปรึกษา ทางวิชาการ	๔๘.๐	๕๒.๒	๔๙.๕
ช่วยเหลืองานของสมาคมต่าง ๆ	๔๙.๓	๖๐.๕	๕๓.๕
มีส่วนร่วมในงานค้ำชูสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	๔๔.๐	๕๕.๐	๔๖.๓

หน้าที่: ระยะเวลารับราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตั้งแต่ต้นน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า ๑ ปีถึงอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากที่สุด คือ ๑๐-๑๕ ปี โดยศึกษาจากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ (โปรดดูตารางที่ ๑๖) พบว่า อาจารย์ทุกกลุ่มระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่สอนเป็นจำนวนมากไม่แตกต่างกันมากนัก เช่น มีอาจารย์ส่วนใหญ่ที่ระบุว่าชอบเตรียมการสอน ออกและตรวจข้อสอบ อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาอื่น ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่า อาจารย์ทุกกลุ่มระบุว่าชอบอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาที่สอนเป็นจำนวนมากที่สุด และยังชอบตรวจรายงานประจำภาคหรือตรวจการบ้านเป็นจำนวนน้อยที่สุดเหมือนกันด้วย นอกจากนี้ มีอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๑-๓ ปีและ ๑๐-๑๕ ปีที่ระบุว่าชอบบรรยายในชั้นเรียน (ร้อยละ ๕๓.๕) เป็นจำนวนมากที่สุด และมากกว่าอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า ๑ ปี (ร้อยละ ๓๖.๕) อย่างเห็นได้ชัด เช่นเดียวกัน อาจารย์ทุกกลุ่มระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา ทั้งนี้ มีอาจารย์ทุกกลุ่มที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบให้คำแนะนำในปัญหาทั่ว ๆ ไปแก่นักศึกษา

อาจารย์ทุกกลุ่ม คือ อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า ๑ ปี, ๑-๓ ปี, ๔-๕ ปีและ ๑๐-๑๕ ปีล้วนระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน ทั้งยังมีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลองเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยจากเอกสาร ส่วนงานบริหารมหาวิทยาลัยนั้น อาจารย์ทุกกลุ่มระบุว่าชอบพิจารณานโยบายด้านวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุดเหมือนกัน รองลงมา ได้แก่ ประชุมเรื่องทั่วไป พิจารณานโยบายด้านการบริหารงานบุคคล และพิจารณานโยบายค่านงประมาณ ทั้งนี้ อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานตั้งแต่ต้นน้อยกว่า ๑ ปีจนถึงอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๑๐-๑๕ ปีระบุว่าชอบประชุมเรื่องทั่วไป พิจารณานโยบายด้านการบริหารงานบุคคล พิจารณานโยบายค่านงประมาณเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน แต่อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๑๐-๑๕ ปีระบุว่าชอบพิจารณาโยบายด้านวิชาการ (ร้อยละ ๓๓.๓) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่มีระยะเวลา

เวลาทำงานน้อยกว่า ๑ ปี (ร้อยละ ๕๐.๐) อย่างเห็นได้ชัด อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า ๑ ปีจนถึงอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๑๐-๑๕ ปีระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่บริการทางวิชาการแก่สังคมไม่แตกต่างกันมากนัก อาทิ สอนและอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไป จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ ช่วยเหลือในค้ำสุขภาพอนามัย เป็นอาจารย์สอนพิเศษนอกมหาวิทยาลัย ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาทั่ว ๆ ไป (ไม่ใช่แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ช่วยเหลืองานของสมาคมต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในงานค้ำสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ อาจารย์ทุกกลุ่มยังระบุว่าชอบเป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการให้หน่วยราชการและองค์การเอกชนเป็นจำนวนน้อยที่สุด ที่เห็นได้ชัด คือ อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า ๑ ปีระบุว่าชอบจัดประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการร่วมกับหน่วยราชการหรือองค์การเอกชน (ร้อยละ ๖๕.๔) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๑-๓ ปีที่ระบุว่าชอบปฏิบัติ (ร้อยละ ๔๕.๔) เป็นจำนวนน้อยที่สุด อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๔-๕ ปีระบุว่าชอบเป็นวิทยากรให้หน่วยราชการและองค์การเอกชนทั่วไป (ร้อยละ ๕๕.๔) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๑-๓ ปีที่ระบุว่าชอบปฏิบัติ (ร้อยละ ๓๓.๔) เป็นจำนวนน้อยที่สุด และอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า ๑ ปีระบุว่าชอบเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ ของศูนย์ให้คำปรึกษาทางวิชาการ (ร้อยละ ๕๗.๗) เป็นจำนวนมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๑-๓ ปีที่ระบุว่าชอบปฏิบัติ (ร้อยละ ๓๕.๑) เป็นจำนวนน้อยที่สุด

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๒ เปรียบเทียบอาจารย์ที่ชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ
จำแนกตามระยะเวลารับราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หน้าที่ต่าง ๆ	ระยะเวลารับราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่				รวม (๓๔๑ คน) *
	น้อยกว่า ๑ ปี (๒๖ คน) (%)	๑-๓ ปี (๗๗ คน) (%)	๔-๕ ปี (๑๓๘ คน) (%)	๑๐-๑๕ ปี (๕๕ คน) (%)	
งานสอน					
เตรียมการสอน (คำสอน อุปกรณ์ ประกอบการสอน)	๘๘.๖	๕๐.๕	๕๓.๕	๕๑.๕	๕๑.๘
บรรยายในชั้นเรียน	๗๖.๕	๕๓.๕	๕๑.๓	๕๓.๕	๕๑.๕
ออกและตรวจข้อสอบ	๖๕.๘	๗๗.๕	๖๘.๘	๗๘.๗	๗๒.๘
ตรวจรายงานประจำภาคหรือตรวจ การบ้าน	๕๓.๘	๖๖.๒	๕๘.๗	๕๕.๖	๖๐.๘
อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับ สาขาวิชาที่สอน	๑๐๐.๐	๕๖.๑	๕๘.๕	๕๖.๐	๕๕.๕
อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับ สาขาวิชาอื่น ๆ	๘๐.๘	๗๕.๓	๘๐.๘	๘๕.๕	๘๐.๕
งานให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา					
ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา	๘๘.๕	๕๖.๑	๕๓.๕	๘๗.๕	๕๒.๑
ให้คำแนะนำในปัญหาทั่ว ๆ ไปแก่นัก ศึกษา	๗๖.๕	๘๕.๗	๗๘.๖	๗๘.๘	๗๘.๖
งานวิจัย					
วิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลอง	๖๑.๕	๖๓.๖	๗๓.๒	๖๗.๗	๖๘.๖
วิจัยจากเอกสาร	๕๐.๐	๕๗.๑	๖๓.๘	๖๐.๖	๖๐.๘

* กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๑ คน แต่ไม่ระบุระยะเวลารับราชการใน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๑ คนคงเหลือ ๓๔๐ คน

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ) เปรียบเทียบอาจารย์ที่ชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ
จำแนกตามระยะเวลารับราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หน้าที่ต่าง ๆ	ระยะเวลารับราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่				รวม (๓๔๑ คน) (%)
	น้อยกว่า ๑ ปี (๒๖ คน) (%)	๑-๓ ปี (๗๗ คน) (%)	๔-๘ ปี (๑๓๘ คน) (%)	๑๐-๑๕ ปี (๕๘ คน) (%)	
งานบริหาร					
ประชุมเรื่องทั่วไป	๓๘.๕	๕๐.๖	๔๓.๕	๕๓.๕	๔๓.๘
พิจารณานโยบายด้านวิชาการ	๕๐.๐	๕๘.๓	๖๖.๗	๗๓.๗	๖๖.๐
พิจารณานโยบายด้านการบริหารงานบุคคล	๒๓.๑	๒๗.๓	๓๐.๕	๔๐.๕	๓๒.๓
พิจารณานโยบายด้านงบประมาณ	๒๓.๑	๒๐.๘	๒๗.๕	๓๖.๕	๒๘.๕
งานบริการทางวิชาการแก่สังคม					
สอนและอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป	๕๗.๗	๕๘.๑	๖๐.๑	๕๕.๕	๕๖.๐
จัดประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการร่วมกับ หน่วยราชการหรือองค์กรเอกชน	๖๕.๕	๕๘.๕	๕๗.๒	๖๐.๖	๕๗.๒
จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ	๖๑.๕	๕๗.๑	๕๕.๑	๕๖.๖	๕๖.๖
ช่วยเหลือในคำขอสุขภาพอนามัย	๖๑.๕	๕๗.๑	๕๘.๕	๖๐.๖	๕๕.๑
เป็นอาจารย์สอนพิเศษนอกมหาวิทยาลัย	๕๗.๗	๕๕.๒	๕๐.๗	๕๕.๕	๕๘.๑
เป็นวิทยากรให้หน่วยราชการและ องค์กรเอกชนทั่วไป	๕๓.๘	๓๓.๘	๕๕.๘	๕๓.๕	๕๐.๑
เป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ ให้หน่วยราชการและองค์กรเอกชน	๓๘.๕	๒๕.๗	๓๘.๑	๓๖.๕	๓๕.๒
ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา ทั่วไป (ไม่ใช่นักศึกษาของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)	๖๕.๕	๕๘.๕	๕๕.๘	๕๖.๖	๕๗.๕
เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการของศูนย์ให้ คำปรึกษาทางวิชาการ	๕๗.๗	๓๕.๑	๕๑.๕	๕๘.๕	๕๗.๕

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ) เปรียบเทียบอาจารย์ที่สอนปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ
จำแนกตามระยะเวลาบริการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หน้าที่ต่าง ๆ	ระยะเวลาบริการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่				รวม (๓๔๑ คน) (%)
	น้อยกว่า ๑ ปี (๒๖ คน) (%)	๑-๓ ปี (๗๓ คน) (%)	๔-๙ ปี (๑๓๘ คน) (%)	๑๐-๑๕ ปี (๕๔ คน) (%)	
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม (ต่อ)</u>					
ช่วยเหลืองานของสมาคมต่าง ๆ	๕๓.๘	๕๑.๘	๕๓.๖	๕๓.๕	๕๓.๘
มีส่วนร่วมในงานด้านสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	๕๓.๘	๕๕.๕	๕๔.๕	๕๖.๕	๕๖.๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กล่าวสรุปได้ว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ส่วนใหญ่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานสอน และให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา หน้าที่ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบปฏิบัติมากที่สุด คือ ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา หน้าที่ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบปฏิบัติรองลงมา คือ สอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และช่วยบริหารมหาวิทยาลัย ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ในการปฏิบัติงานวิจัยในสนามหรือวิจัยในห้องทดลอง มีอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติ เช่นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ แต่สำหรับการปฏิบัติงานวิจัยจากเอกสาร มีอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ นอกจากนั้น อาจารย์ทั้งสองสาขายังระบุว่าชอบช่วยงานบริหารมหาวิทยาลัย และให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นจำนวนมากไม่แตกต่างกันมากนัก ยกเว้นการช่วยเหลือในด้านสุขภาพอนามัยซึ่งอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ระบุว่าชอบปฏิบัติเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์อย่างเห็นได้ชัด อาจเนื่องจากอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เช่น อาจารย์คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์มีหน้าที่รับผิดชอบช่วยเหลือในด้านสุขภาพอนามัยด้วยการให้บริการรักษาคนไข้ทุกวันก็ได้

เมื่อพิจารณาอาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัย ช่วยบริหารมหาวิทยาลัย และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม พบว่า มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์อย่างเห็นได้ชัด ส่วนใหญ่ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์จะมีผลงานวิจัยตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ทั้งยังมีส่วนร่วมรับผิดชอบงานบริหาร และมีโอกาสให้บริการทางวิชาการแก่สังคมด้วย ฉะนั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์จึงมีความผูกพันและความรู้สึกรับผิดชอบต่องานวิจัย งานบริหาร และงานบริการทางวิชาการแก่สังคม

เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัย งานบริหารมหาวิทยาลัย และงานบริการทางวิชาการแก่สังคม ปรากฏว่า มีอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ

ที่ระบุว่าชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ เคยและหรือกำลังปฏิบัติงานวิจัย ช่วยบริหารมหาวิทยาลัย และให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (โปรดดูตารางที่ ๗) ด้วยเหตุนี้ อาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ จึงมีความคุ้นเคย รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่องานวิจัย งานบริหารมหาวิทยาลัย และงานบริการทางวิชาการแก่สังคม

ส่วนอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยาวนานที่สุด คือ ๑๐-๑๕ ปี และอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่สั้นที่สุด คือ น้อยกว่า ๑ ปี ส่วนระบุว่าชอบปฏิบัติงานวิจัยเป็นจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก แต่อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๑๐-๑๕ ปีระบุว่าชอบปฏิบัติงานต่าง ๆ ในกลุ่มหน้าที่บริหารมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า ๑ ปีอย่างเห็นได้ชัด ในทางกลับกัน อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า ๑ ปีระบุว่าชอบให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นจำนวนมากที่สุด แต่อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานตั้งแต่ ๑ ปีแต่ไม่เกิน ๕ ปีระบุว่าชอบปฏิบัติเป็นจำนวนน้อยที่สุด เหตุผลประการหนึ่ง อาจเนื่องจากอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานน้อยส่วนใหญ่จะเพิ่งสำเร็จการศึกษาและเริ่มทำงาน นอกจากนี้ ส่วนใหญ่ยังไม่เป็นที่ทางครอบครัว จึงมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และยังได้พบประสบการณ์ใหม่ ๆ อีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิทธิที่อาจารย์ชอบ

ในการวิเคราะห์อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับความรู้สิทธิชอบที่จะได้รับสิทธิต่าง ๆ ในเรื่องใดบ้างนั้น ได้พิจารณาจากความแตกต่างของอาจารย์ในประเด็นต่าง ๆ ประกอบด้วย คือ สาขาวิชาที่อาจารย์ ทำงาน ตำแหน่งวิชาการ สถานที่ทำงานครั้งแรกและระยะเวลารับราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนสิทธิของอาจารย์ในการศึกษานี้ ประกอบด้วยสิทธิเลือกวิชาที่จะสอน สิทธิกำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน สิทธิกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน สิทธิให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน สิทธิกำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย สิทธิร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย สิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย สิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ และสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา

เมื่อเปรียบเทียบว่าจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ แล้ว (โปรดดูตารางที่ ๑๗) พบว่า มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอน (ร้อยละ ๕๓.๐) เป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ชอบรองลงมาตามลำดับดังนี้ คือ สิทธิกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน (ร้อยละ ๕๐.๕) ร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา (ร้อยละ ๔๗.๑) และกำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน (ร้อยละ ๔๖.๕) ส่วนสิทธิร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ ๓๔.๕) กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย (ร้อยละ ๓๓.๖) ร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ (ร้อยละ ๓๒.๓) และร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ ๒๓.๖) นั้น อาจารย์ที่ระบุว่าชอบมีจำนวนไม่มากนัก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๓ เปรียบเทียบอาจารย์ที่ขอสิทธิต่าง ๆ จำแนกตามสาขาวิชา

สิทธิต่าง ๆ	สาขาวิชา		รวม (๓๔๑ คน) (%)
	อาจารย์สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ (๒๓๐ คน) (%)	อาจารย์สาขาวิชา สังคมศาสตร์ (๑๑๑ คน) (%)	
เลือกวิชาที่จะสอน	๕๑.๓	๕๕.๕	๕๓.๐
กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน	๔๕.๓	๔๘.๓	๔๖.๕
กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน	๕๐.๐	๕๒.๘	๕๐.๕
ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน	๔๘.๓	๕๕.๕	๕๐.๕
กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานใน มหาวิทยาลัย	๓๓.๐	๓๔.๘	๓๓.๖
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	๓๔.๓	๓๔.๘	๓๔.๕
มีส่วนร่วมตัดสินนโยบายของมหาวิทยาลัย	๖๔.๓	๖๒.๒	๖๓.๖
มีส่วนร่วมตัดสินนโยบายของคณะ	๓๒.๖	๓๓.๐	๓๒.๖
มีส่วนร่วมตัดสินนโยบายของภาควิชา	๔๘.๓	๔๓.๘	๔๓.๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิทธิ: สาขาวิชา

มีอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่ระบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอนเป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบรองลงมาตามลำดับดังนี้ คือ สิทธิกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน ร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ ส่วนสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัยนั้น มีอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่ระบุว่าชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด (โปรดดูตารางที่ ๑๗)

เช่นเดียวกัน มีอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่ระบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอน ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนนเป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบรองลงมาตามลำดับดังนี้ คือ สิทธิกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน ร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ ส่วนสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัยนี้ มีอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่ระบุว่าชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกชอบสิทธิต่าง ๆ ของอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ โดยศึกษาจากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบสิทธิต่าง ๆ พบว่า อาจารย์ทั้งสองสาขาวิชาส่วนใหญ่ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน อาทิ สิทธิเลือกวิชาที่จะสอน กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ ส่วนสิทธิให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนนนั้น มีอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่ระบุว่าชอบ (ร้อยละ ๕๕.๕) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ ๔๘.๗) และมีอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่ระบุว่าชอบสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา (ร้อยละ ๔๘.๗) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ ๔๓.๔)

สิทธิ: ตำแหน่งวิชาการ

มีอาจารย์ระบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอนเป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบรองลงมาตามลำดับดังนี้ คือ สิทธิให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน ร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ ส่วนสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัยนั้น มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด (ไปรณการางที่ ๑๘)

ในทำนองเดียวกัน มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ที่ระบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอน และกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอนเป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ระบุว่าชอบรองลงมาตามลำดับดังนี้ คือ สิทธิให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน ร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ ส่วนสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัยนั้น มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ระบุว่าชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกชอบสิทธิต่าง ๆ ของอาจารย์ กับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยศึกษาจากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบสิทธิต่าง ๆ ปรากฏชัดว่า อาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการส่วนใหญ่ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน ได้แก่ สิทธิเลือกวิชาที่จะสอน กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ ทั้งนี้ มีกลุ่มอาจารย์ระบุว่าชอบสิทธิกำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน (ร้อยละ ๔๔.๒) เป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ร้อยละ ๔๓.๑) ส่วนสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย และของภาควิชา นั้น กลุ่มผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

ระบุว่าชอบ (ร้อยละ ๖๖.๕ และ ๕๑.๕) เป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มอาจารย์ (ร้อยละ ๖๒.๐ และ ๔๔.๖) อย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ ๑๔ เปรียบเทียบอาจารย์ที่ขอมสิทธิต่าง ๆ จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

สิทธิต่าง ๆ	ตำแหน่งวิชาการ		รวม (๓๔๑ คน) ^๑ (%)
	อาจารย์ (๒๒๑ คน) (%)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ (๑๑๘ คน) (%)	
เลือกวิชาที่จะสอน	๕๓.๒	๕๒.๔	๕๓.๐
กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน	๔๔.๒	๔๓.๑	๔๖.๕
กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน	๕๐.๐	๕๒.๔	๕๐.๕
ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน	๕๐.๕	๕๑.๕	๕๐.๕
กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย	๗๒.๔	๗๕.๔	๗๓.๖
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	๗๔.๒	๗๕.๔	๗๔.๕
มีส่วนร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย	๖๒.๐	๖๖.๕	๖๓.๖
มีส่วนร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ	๗๑.๕	๗๔.๖	๗๒.๗
มีส่วนร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา	๔๔.๖	๕๑.๕	๔๗.๑

^๑กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๑ คน แต่ไม่ระบุตำแหน่งวิชาการ ๒ คนคง

เหลือ ๓๓๙ คน

สิทธิ: สถานที่ทำงานครั้งแรก

มีอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ระบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอนเป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบรองลงมาตามลำดับดังนี้ คือ สิทธิกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน ร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ ส่วนสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัยนั้น มีอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ระบุว่าชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด (โปรดดูตารางที่ ๑๕)

เช่นเดียวกัน มีอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ที่ระบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอนเป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบรองลงมาตามลำดับ คือ สิทธิให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน ร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ส่วนสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัยนั้น มีอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ที่ระบุว่าชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกชอบสิทธิต่าง ๆ ของอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ โดยศึกษาจากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบสิทธิต่าง ๆ พบว่า อาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ระบุว่าชอบสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน คือ สิทธิเลือกวิชาที่จะสอน กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ส่วนสิทธิร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัยของคณะ และของภาควิชา นั้น มีอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ระบุว่าชอบ (ร้อยละ ๓๘.๓, ๒๘.๘, ๓๗.๑ และ ๕๑.๑) เป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ร้อยละ ๓๑.๘, ๕๕.๓, ๒๕.๒ และ ๘๓.๕)

ตารางที่ ๑๕ เปรียบเทียบอาจารย์ที่ชอบสิทธิต่าง ๆ จำแนกตามสถานที่ทำงานครั้งแรก

สิทธิต่าง ๆ	สถานที่ทำงานครั้งแรก		รวม (๓๔๑ คน) ^๑ (%)
	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (๑๕๒ คน) (%)	หน่วยงาน อื่น ๆ (๑๘๙ คน) (%)	
เลือกวิชาที่จะสอน	๕๒.๕	๕๓.๐	๕๓.๐
กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน	๘๔.๖	๘๘.๕	๘๖.๕
กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน	๕๐.๗	๕๑.๑	๕๐.๕
ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน	๘๕.๖	๕๒.๘	๕๐.๕
กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย	๕๒.๐	๗๕.๒	๗๓.๖
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	๗๑.๘	๗๘.๓	๗๔.๕
มีส่วนร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย	๕๕.๓	๖๘.๘	๖๓.๖
มีส่วนร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ	๖๕.๒	๗๙.๑	๗๒.๗
มีส่วนร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา	๘๓.๕	๕๑.๐	๘๗.๑

^๑กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๑ คน แต่ไม่ระบุสถานที่ทำงานครั้งแรก ๒ คน

คงเหลือ ๓๓๕ คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิทธิ: ระยะเวลารับราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่น้อยกว่า ๑ ปีแต่ไม่เกิน ๓ ปีระบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอนเป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบ รองลงมาตามลำดับดังนี้ คือ สิทธิกำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน ร่วมตัดสินนโยบายของภาควิชา กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินนโยบายของคณะ ส่วนสิทธิร่วมตัดสินนโยบายของมหาวิทยาลัยนั้น มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด (โปรดดูตารางที่ ๒๐)

ส่วนอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตั้งแต่ ๔-๕ ปีระบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอน ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนนเป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบรองลงมาตามลำดับดังนี้ คือ สิทธิกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน ร่วมตัดสินนโยบายของภาควิชา กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินนโยบายของคณะ ส่วนสิทธิร่วมตัดสินนโยบายของมหาวิทยาลัยนั้น มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด

อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไประบุว่าชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอน และกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอนเป็นจำนวนมากที่สุด สิทธิอื่น ๆ ที่มีอาจารย์ระบุว่าชอบรองลงมาตามลำดับดังนี้ คือ สิทธิให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน ร่วมตัดสินนโยบายของภาควิชา กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน ร่วมตัดสินนโยบายของคณะ ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ส่วนสิทธิร่วมตัดสินนโยบายของมหาวิทยาลัยนั้น มีอาจารย์ที่ระบุว่าชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความรู้สึกชอบสิทธิต่าง ๆ ของอาจารย์ตามระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยศึกษาจากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าชอบสิทธิต่าง ๆ ปรากฏว่าอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่น้อยที่สุด คือ น้อยกว่า ๑ ปีจนถึงอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากที่สุด คือ ๑๐-๑๕ ปีระบุว่าชอบสิทธิ

ในเรื่องต่าง ๆ เป็นจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก อาทิ สัทธิกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน ให้
คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมใน
กิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา และของคณะ ประเด็นที่น่าสนใจ
คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า ๑ ปีถึง ๑๕ ปีล้วนระบุว่าชอบ
สิทธิเลือกวิชาที่จะสอนเป็นจำนวนมากที่สุด และยิ่งระบุว่าชอบสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของ
มหาวิทยาลัยเป็นจำนวนน้อยที่สุด หรือใกล้เคียง นอกจากนั้น มีอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน
๑-๓ ปีที่ระบุว่าชอบสิทธิกำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน (ร้อยละ ๕๓.๕) เป็นจำนวนมากที่
สุด และเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงาน ๑๐-๑๕ ปี (ร้อยละ ๔๐.๘) อย่าง
เห็นได้ชัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๐ เปรียบเทียบอาจารย์ที่ชอบสิทธิต่าง ๆ
จำแนกตามระยะเวลาบริหารการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิทธิต่าง ๆ	ระยะเวลาบริหารการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่				รวม (๓๔๑ คน) ^๑ (%)
	น้อยกว่า ๑ ปี (๒๖ คน) (%)	๑-๓ ปี (๗๗ คน) (%)	๔-๘ ปี (๑๓๘ คน) (%)	๑๐-๑๕ ปี (๙๙ คน) (%)	
เลือกวิชาที่จะสอน	๘๘.๕	๘๘.๘	๘๒.๗	๘๒.๙	๘๓.๐
กำหนดจำนวนชั่วโมงในการสอน	๘๘.๖	๘๓.๕	๘๑.๐	๘๐.๘	๘๖.๕
กำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีสอน	๘๘.๖	๘๒.๒	๘๘.๘	๘๒.๙	๘๐.๙
ให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน	๘๘.๖	๘๐.๙	๘๒.๗	๘๘.๙	๘๐.๙
กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานใน มหาวิทยาลัย	๗๓.๑	๗๖.๖	๗๓.๙	๗๐.๗	๗๓.๖
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	๗๓.๑	๗๕.๓	๗๘.๖	๗๓.๗	๗๘.๕
มีส่วนร่วมตัดสินใจนโยบายของ มหาวิทยาลัย	๖๑.๕	๕๘.๗	๖๘.๕	๖๕.๗	๖๓.๖
มีส่วนร่วมตัดสินใจนโยบายของคณะ	๗๓.๑	๖๘.๘	๗๑.๐	๗๗.๘	๗๒.๗
มีส่วนร่วมตัดสินใจนโยบายของภาควิชา	๘๘.๖	๘๓.๑	๘๘.๘	๘๘.๙	๘๗.๑

^๑กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๑ คน แต่ไม่ระบุระยะเวลาบริหารการใน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๑ คนคงเหลือ ๓๔๐ คน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ อาจารย์ กับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งอาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตั้งแต่อย่างน้อยกว่า ๑ ปีถึง ๑๕ ปี ล้วนระบุว่าชอบได้รับสิทธิเลือกวิชาที่จะสอนเป็นจำนวนมากที่สุด และยิ่งระบุว่าชอบสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนน้อยที่สุดเหมือนกันอีกด้วย ซึ่งให้เห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการสอนวิชาที่ตนมีความถนัดหรือมีความสนใจ แต่สำหรับงานบริหารมหาวิทยาลัยนั้น อาจารย์มักให้ความสนใจน้อย

เมื่อพิจารณาอาจารย์ตามสาขาวิชาที่ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน ยกเว้นสิทธิให้คะแนนและกำหนดวิธีให้คะแนน มีอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่ระบุว่าชอบเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ส่วนหนึ่งอาจเนื่องจากลักษณะวิชาทางวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่จะเป็นข้อเท็จจริงซึ่งอาจารย์มีความสะดวกในการให้คะแนนอยู่แล้ว แต่ลักษณะวิชาทางสังคมศาสตร์จะมีการแสดงความคิดเห็นประกอบมาก ทำให้อาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ต้องการได้รับเสรีภาพในการให้คะแนนมากขึ้น

เมื่อพิจารณาอาจารย์ทุกตำแหน่งวิชาการที่ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ พบว่ามีผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ที่ระบุว่าชอบสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย และของภาควิชาเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์อย่างเห็นได้ชัด อาจเนื่องจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์รู้สึกได้รับสิทธิเหล่านี้มากจากการที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย และของภาควิชา

เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ที่ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ปรากฏว่า

อาจารย์ทั้งสองกลุ่มนี้ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก ยกเว้นสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย ของคณะ และของภาควิชาซึ่งอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ระบุว่าชอบเป็นจำนวนมากกว่าอาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ เหตุผลประการหนึ่ง อาจารย์ที่ทำงานครั้งแรกในหน่วยงานอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะมีตำแหน่งราชการ และตำแหน่งวิชาการในระดับสูง (ไปรคณูเชิงอรรถหน้า ๕๔) จึงมีส่วนร่วมรับผิดชอบพิจารณาและตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย ของคณะ และของภาควิชา

เมื่อพิจารณาอาจารย์ตามระยะเวลาสำหรับราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ พบว่า อาจารย์ที่มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตั้งแต่ น้อยกว่า ๑ ปีถึง ๑๐-๑๕ ปี ระบุว่าชอบสิทธิในเรื่องต่าง ๆ เป็นจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก เช่น สิทธิกำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานในมหาวิทยาลัย ร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัย และของคณะ อาจเนื่องจากสิทธิเหล่านี้ช่วยเสริมได้ อาจารย์รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนรับผิดชอบมหาวิทยาลัย

หลังจากศึกษาบทบาทที่อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ปรารถนาแล้ว คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ชอบปฏิบัติหน้าที่และชอบได้รับสิทธิอะไรบ้างนั้น ช่วยให้ได้ทราบว่า อาจารย์ชอบปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ไม่เท่าเทียมกัน อาทิ มีอาจารย์ที่ขอให้ค่ารักษาแนะนำแก่นักศึกษาเป็นจำนวนมากที่สุด แต่มีอาจารย์ชอบร่วมบริหารมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนน้อยที่สุด ในเรื่องสิทธิก็เช่นเดียวกัน มีอาจารย์ชอบสิทธิเลือกวิชาที่จะสอนเป็นจำนวนมากที่สุด ส่วนสิทธิร่วมตัดสินใจนโยบายของมหาวิทยาลัยนั้น มีอาจารย์ที่ชอบเป็นจำนวนน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ว่าอาจารย์มีบทบาทที่ปฏิบัติอยู่อะไรบ้าง และมีบทบาทที่ปรารถนาอะไรบ้าง โดยมีได้วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติอยู่และบทบาทที่ปรารถนาค่านั้น จะไม่ช่วยให้ผู้สนใจศึกษาบทบาทของอาจารย์ได้ทราบถึงปัญหาการทำงานของอาจารย์ได้ ดังนั้น เพื่อให้ผู้สนใจศึกษาบทบาทของอาจารย์ได้ทราบว่าอาจารย์มีปัญหาการปฏิบัติงานในเรื่องใดบ้าง จึงได้วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติอยู่และบทบาทที่ปรารถนาของอาจารย์ว่ามีความขัดแย้งต่อกันหรือไม่ เพื่อช่วยให้ทราบว่าในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของอาจารย์นั้น อาจารย์มีความขัดแย้งระหว่างหน้าที่ที่ปฏิบัติและหน้าที่ที่ชอบในหน้าที่

ไคบัง รวมทั้งอาจารย์มีความซัดแย้งระหว่างสิทธิที่ได้รับและสิทธิที่ชอบในสิทธิไคบัง ดัง
จะได้เสนอผลสรุปวิเคราะห์ในบทต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย